

След 1918 г. Комунистическата партия излезе, така да се каже, от коритото си и се разли като голяма река в нашия политически, обществен и културен живот. Макар и опозиционна, тя на много места играеше решаваща роля в общинските съвети, даже управляваше с достойнство важни градски общини/Варна, Самоков, Русе, Лом и пр./. Навсякъде се работеше без образци. Така беше и в областта на културния живот.

Болшевиките след 18-та година, бяха заети по 25 часа в денонощието, за да отбраняват от нашественици и да градят своята нова държава. И в тях литературата и културния живот се развиваше в зиг-заг, лъкатушения, лутания. Големият Горки и той се колебаеше. Спомням си през време на конгреса в Москва/есента 1922 г./, присъствувах там на едно литературно четене. Явиха се, ако не се лъжа, 17 "литературни школи" със свои представители. Даже и прочутият толостоист Чертков чете нещо и г-жа Гишус - също, като си служеше с един смешен лорнет пред очите. Произведенията бяха слабички. Русите нимаха време да се занимават с литературните явления, а камо ли да направляват творческата енергия на писатели и поети. На Луначарски тоже не бе съвсем ясно какво трябва и какво може да се прави!

В България положението на революционните писатели, тогава също бе неуяснено. Общият възторг от Руската революция не бе достатъчен, за да се осъзнаят и намерят формите, в които да се излее революционният ентусиазъм от борбите за нов свят.

Димитър Полянов стоеше на своите позиции непоколебим. Покойният Бакалов, чиято висока литературна култура се признаваше от всички, се опитваше да играе ролята на център за младите писателски сили. Неистови Гео Милев развиваше една трескава дейтелност във всички посоки, упорит, неуморим.